

[Finansministeren.]

regler påvirker samfundet, som imidlertid påvirkes på mange andre måder, og vi er klar over, at særlig vor økonomi påvirkes meget stærkt af de økonomiske bevægelser, der finder sted i udlandet. Netop i den periode, som er forløbet siden juni 1957 op til i dag, er der jo sket væsentlige ændringer i det økonomiske klima ude omkring og derigennem også til en vis grad herhjemme. Endelig vil jeg have lov til at minde om, at der er sket en reel forbedring i vor valutastilling på 650 mill. kr. Jeg gør opmærksom på, at det er en reel forbedring, idet jeg har set væk fra det lån, der er optaget. Jeg kan fra det ærede medlem hr. Axel Kristensens fremsættelses-tale bringe et citat, som viser, at det ærede medlem jo har samme synspunkt, idet det ærede medlem siger:

„Landets valutastilling er stærkt forbedret dels ved optagelse af lån, dels på anden måde.“

Den forbedring, der finder sted ved optagelse af lån, kan man ikke lægge så afgørende vægt på, men jeg mener, at det var fuldt ud rigtigt, hvad vi gjorde i sommer, da vi styrkede vor valutastilling ved at optage et lån. Jeg tror også, at det har haft en passende psykologisk betydning, og efterhånden som vor valutastilling er blevet forbedret, må det vel være rimeligt først og fremmest at forfølge det mål at afbetale dette efter omstændighederne ret korte lån. Det synes jeg vi også skal tænke på i dag. Der er altså sket denne forbedring med hensyn til valutaen. Samtidig er der sket en rentenedgang, som jeg vil have lov til at betegne som ikke uvæsentlig. Ganske vist beløber den sig kun til godt 1 pct., en nedgang på obligationsrenten fra noget under 7 til noget under 6 pct., men det er dog et ret væsentligt fald i så kort et tidsrum. Endelig har der i dette tidsrum været en relativ prisstabilitet.

Nu er spørgsmålet: i hvilket omfang har forholdsreglerne i sommer kunnet siges at bidrage til disse forbedringer i vor valutariske stilling og til den nedgang i renten, som har fundet sted? Jeg hører til dem, der mener, at den valutariske stilling jo nok var blevet forbedret uden stabiliseringslånet, men jeg tror ikke, at den

valutariske stilling var blevet forbedret så stærkt, som tilfældet er, uden det kompleks af forholdsregler, vi gennemførte i sommer. Jeg mener, at de har bidraget ret væsentligt til forbedringen af valutastillingen, og derigennem er der også, idet den større pengemængde på grund af valutaoverskuddet har muliggjort rentesækning, kommet forbedring i renteniveauet, hvad jeg i den øjeblikkelige situation betragter som en fordel for vort økonomiske liv. Derudover mener jeg, at stabiliseringslånet mere direkte har bidraget til at nedsætte obligationsrenten.

Jeg har set, at der har været ført en del diskussion om dette også uden for det høje ting, bl. a. af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen og professor Jørgen Pedersen i Århus, og med hensyn til rentespørgsmålet kan jeg vist tilslutte mig den opfattelse, der blev gjort gældende af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen. Men jeg har lagt mærke til, at begge de herrer har diskuteret det, der ligger bag rentenedgangen, ud fra den betragtning, at når den økonomiske aktivitet er noget faldende og der er valutaoverskud, vil det i sig selv tendere i retning af at stimulere en rentesækning. Jeg tror imidlertid, at man i nogen grad overser den anden side af sagen — jeg tror ikke, at det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen i øvrigt overser den, men gør det i denne diskussion — nemlig dette, at stabiliseringslånet ikke alene er et lån, der tages ud af opsparingen, men et lån, der også virker i retning af at øge den samlede opsparing i samfundet. Jeg tror nok, at på kortere sigt har denne virkning af stabiliseringslånet på renteniveauet været stærkere end den førstnævnte virkning, og heri ligger en væsentlig betydning af gennemførelsen af stabiliseringslånet, og deri ligger også et væsentligt moment, man må tage i betragtning, når man mener, at man kan undvære stabiliseringslånet allerede på indeværende tidspunkt.

Jeg mener herigennem at have tilkendegivet, at stabiliseringslånet som led i de forholdsregler, der blev gennemført i sommer, har haft en god virkning. Men det fremføres endvidere af den ærede ordfører for forslagsstillerne, at der også har været minusser. Man siger, at det har bidraget til at skabe arbejdsløshed og nedsætte inve-